

Energinet
Tonne Kjærsvej 65
DK-7000 Fredericia

+45 70 10 22 44
info@energinet.dk
CVR-nr. 28 98 06 71

Dato:
26. marts 2024

Forfatter:
HKS/HKS

NOTAT

HØRINGSNOTAT VEDR. VILKÅR FOR MIDLERTIDIGT BEGRÆNSET NETADGANG FOR PRODUKTION (MIDL. BNA PROD.)

Indhold

1. Indledning.....	3
1.1 Høring	4
1.2 Læsevejledning	4
2. Gennemgående temaer og Energinets bemærkninger til de indkomne høringssvar	5
2.1 Generelt opbakning til intentionen med vilkårene.....	5
2.2 Først i tid, bedst i ret-princippet	5
2.3 Fravalg af Midl. BNA prod. bør ikke medføre tab af plads i køen	5
2.4 Prioritering ift. screenings- eller nettilslutningsaftale samt oplysning om igangværende forhandlinger om screeningsaftaler.....	6
2.5 Større sikkerhed for eller garanteret dato for overgang til fuld netadgang	7
2.6 Udskydelse af tilslutningsbidrag	8
2.7 Prioriteringsrækkefølge og afvigelse fra "først-i-tid, bedst-i-ret"-princippet	8
2.8 Kompensation for begrænsninger beordret i løbet af driftsdøgnet	10
2.9 BNA prod. som varigt vilkår og med mulighed for stablet netprodukt	10
3. Separate punkter fra individuelle høringssvar og Energinets bemærkninger til disse	12
3.1 Separate punkter fra Miljøorganisationen Vedvarende Energi – M-VE	12
3.2 Separate punkter fra Copenhagen Infrastructure Partners – CIP.....	12
3.2.1 Balanceret risikodeling	12
3.2.2 Analyser af hyppighed og varighed af begrænsninger	12
3.2.3 Kompensation for unødvendige begrænsninger	13
3.2.4 Deltagelse i lokalt marked for nedregulering for anlæg med direkte linier	14
3.2.5 Præcisering af håndhævelse og sanktioner.....	15
3.3 Separate punkter fra Green Power Denmark – GPD	15

3.4	Separate punkter fra Ørsted	16
3.5	Separate punkter fra Better Energy - BE.....	16
3.5.1	Tidspunkt for overgang til fuld netadgang og omfang af begrænsninger	16
3.5.2	Mulighed for deltagelse i markeder og konflikt ift. Elmarkedsforordningens artikel 13.....	16
3.5.3	Garantistillelse og frigivelse af garantistillelser	19
3.5.4	Krav til kommunikation	20

1. Indledning

Energinet har haft udkast til vilkår for ”Midlertidigt begrænset netadgang for produktionsanlæg mv. i transmissionssystemet” (herefter blot omtalt som ”Midl. BNA prod.”) i høring fra den 21. august 2023 til d. 18. september 2023. Der blev afholdt aktørmøde om vilkårene midt i høringssperioden, d. 4. september 2023.

Energinet har siden maj 2022 – af hensyn til den grønne omstilling og af hensyn til el- og energi-forsyningssikkerheden i Danmark såvel som Europa efter den russiske invasion af Ukraine d. 24. februar 2022 – nettilsluttet nye VE-produktionsanlæg med et vilkår i deres tilslutningsaftale om at det ikke er ”nogen garanti for fast levering af energi”, hvis anlæggene blev nettilsluttet et sted, hvor der er behov for udbygninger af nettet for at give anlæggene fuldnetadgang. Den formulering svarer til formuleringen i Elmarkedsforordningens artikel 13, stk. 7, om hvornår der kan foretages ikke-markedsbaseret belastningsomfordeling uden finansiel kompensation.

Det er derfor i praksis et vilkår om begrænset netadgang.

Betydningen af dette vilkår er, at de berørte produktionsanlæg kan begrænses i de tilfælde, hvor der ikke er tilstrækkelig netkapacitet til at modtage produktionen fra et eller flere produktionsanlæg i et område. Den præcise betydning og beskrivelse af, hvordan det vil blive administreret, er dog ikke nærmere uddybet i nettilslutningsaftalen.

Vilkåret er anvendt i de tilfælde og i de steder i landet, hvor der ikke er netkapacitet til umiddelbart at give et produktionsanlæg fuld netadgang, indtil der er etableret de nødvendige netforstærkninger. Ved nettilslutning af produktionsanlæg er der kun mulighed for at anmode om nettilslutning med fuld netadgang ift. Energinets transmissionsnet, og der betales tilslutningsbidrag for det. Energinet er derfor forpligtet til at udbygge transmissionsnettet i fornødent omfang og uden unødige forsinkelser.

Den begrænsede netadgang vil derfor kun være midlertidig.

Vilkårene for Midl. BNA prod. er derfor en fastlæggelse af detaljerede vilkår for hvad vilkåret om ”uden nogen garanti for fast levering af energi” betyder i praksis og hvordan Energinet vil administrere det.

Disse vilkår for nettilslutning med Midl. BNA for produktionsanlæg er i kraft med virkning fra den 1. maj 2024.

- Vilkårene udmeldes, så aktørerne så tidligt som muligt får viden om, hvad vilkåret om ”uden nogen garanti for fast levering af energi” betyder i praksis og hvordan Energinet vil administrere det.
- De vilkår, der ikke forudsætter en særskilt teknisk implementering fra Energinets side, finder i praksis anvendelse med det samme. Dette omfatter specielt kravet i § 8, stk. 2, om at regulérkraftbud fra produktionsanlæg med midlertidigt begrænset netadgang skal lægges ind som individuelle bud pr. produktionsanlæg.
- Det vil tage tid for Energinet at udvikle de værktøjer og IT-platforme, som er nødvendige for at understøtte den driftsmæssige håndtering af vilkårene. Energinet vil snarest muligt udvikle og implementere de nødvendige tekniske løsninger. Systembrugere, som er omfattet af disse vilkår, vil blive kontakttet af Energinet, når Energinet er klar til at implementere de driftsmæssige løsninger. Indtil Energinet har udviklet og implementeret særskilte tekniske løsninger til driftsmæssig håndtering af disse vilkår, kan Energinet, jf. § 9, stk. 6, kræve begrænsninger af produktion via de kommunikationsveje, som er gældende for anlægget.

1.1 Høring

Vilkårene er udarbejdet i løbet af første halvår 2023, i forlængelse af dels indførslen af producentbetaling og dels anvendelsen af vilkåret om ”uden nogen garanti for fast levering af energi” i nettilslutningsaftaler.

Vilkårene har været i høring blandt interessenter og berørte parter fra den 21. august 2023 til d. 18. september 2023, ligesom de har ligget tilgængelig på Energinets hjemmeside under 'Høringer'. Der blev desuden afholdt aktørmøde om vilkårene midt i høringsperioden, den 4. september 2023.

Der er modtaget i alt 5 høringssvar fra følgende parter:

M-VE - Miljøorganisationen Vedvarende Energi

CIP – Copenhagen Infrastructure Partners

GPD - Green Power Denmark

Ørsted

BE - Better Energy

De anførte forkortelser anvendes i det følgende.

1.2 Læsevejledning

Høringssvarene har givet anledning til en række justeringer i Energinets udkast til vilkårene for Midl. BNA prod. samt til uddybende tekster i baggrundsbeskrivelsen og i dette høringsnotat.

Der var en række fælles temaer i flere af høringssvarene. Høringsnotatet indeholder derfor en opremsning og kommentering af temaer i høringssvarene, så de enkelte temaer kun adresseres én gang. Ændringer i vilkårene som følge af indkomne høringssvar er anført sammen med kommenteringen. Energinet har på baggrund af de indkomne høringssvar, ud over de ændringer, som er angivet nedenfor, foretaget en række redaktionelle ændringer for at gøre vilkårene og baggrundsbeskrivelsen mere tydelig og læsevenlig.

2. Gennemgående temaer og Energinets bemærkninger til de indkomne høringsvar

Hovedparten af høringsvarene støtter op om hensigten med at etablere vilkår, der muliggør en hurtigere nettilslutning af produktionsanlæg.

En del af høringsvarene sætter spørgsmålstegn ved og udtrykker ønske om at der skulle kunne gives kompensation for begrænsninger også ved vilkår om Midl. BNA prod.

Høringsvarene indeholder en række kommentarer til vilkårene. Disse vil blive beskrevet i det følgende og suppleret med Energinets bemærkninger til de indkomne høringsvar.

2.1 Generelt opbakning til intentionen med vilkårene

M-VE, CIP, Ørsted og BE gav alle i forskellige former udtryk for opbakning til og tilfredshed med Energinets arbejde med opdatering af tilslutnings- og tarifierings-vilkår med henblik på bl.a. at muliggøre hurtigere tilslutning af produktionsanlæg.

Energinets bemærkninger:

Energinet tager med tak denne opbakning til efterretning.

2.2 Først i tid, bedst i ret-princippet

BE og Green Power Denmark forholdt sig eksplicit til selve princippet om "først-i-tid, bedst-i-ret" og bakkede entydigt op om det. Green Power Denmark bakkede også op omkring, at der bør prioriteres ift. indgåelse af screeningsaftalen, mens BE derimod anbefalede, at der burde prioriteres ift. indgåelse af nettilslutningsaftalen.

Dette afsnit vedrører udelukkende anvendelsen af "først-i-tid, bedst-i-ret" som generelt princip. De nærmere overvejelser omkring præcist hvilket tidspunkt der skal lægges til grund for "først-i-tid, bedst-i-ret"-princippet, behandles i afsnit 2.4.

De øvrige høringsparter satte på ingen måde spørgsmålstegn ved anvendelsen af "først-i-tid, bedst-i-ret"-princippet.

Energinets bemærkninger:

På Energinets aktørmøde d. 4. september 2023 blev "først-i-tid, bedst-i-ret"-princippet også beskrevet, og der var ingen indvendinger imod det.

Det er derfor Energinets vurdering, at aktørerne derfor både er tilfredse med anvendelse af først-i-tid, bedst-i-ret-princippet, og at de ser det som den naturlige og for dem ønskede prioriteringsmåde ifm. Midl. BNA prod., da det giver dem den største sikkerhed for, at deres risiko for at blive udsat for begrænsninger ikke forøges ved efterfølgende nettilslutning af yderligere producenter i samme område.

2.3 Fravalg af Midl. BNA prod. bør ikke medføre tab af plads i køen

GPD og Ørsted gav begge udtryk for, at de gerne så det præciseret i vilkårene, at fravalg af Midl. BNA prod. ikke skubber en developer længere tilbage i køen.

Energinets bemærkninger:

Der var flere deltagere Energinets aktørmøde d. 4. september 2023, der fremførte det samme ønske. Det har hele tiden været Energinets hensigt, at Midl. BNA prod. skulle være et tilbud for producenter, der ser en fordel i at få deres nettilslutning etableret inden der er etableret de nødvendige netforstærkninger, og ikke en tvang.

Energinet har præciseret dette i vilkårenes § 1, stk. 3.

2.4 Prioritering ift. screenings- eller nettilslutningsaftale samt oplysning om igangværende forhandlinger om screeningsaftaler.

GPD bakkede op om den foreslåede tilgang i vilkårene om at prioritere ift. tidspunktet for indgåelse af screenings-aftale (SCA), da dette efter deres opfattelse giver den bedste vurdering af det forventede omfang af nedregulering på produktionsanlægget.

BE havde derimod som udgangspunkt et ønske om, at der i stedet skulle prioriteres ift. tidspunktet for indgåelse af net-tilslutnings-aftale (NTA), da det efter deres opfattelse giver størst sikkerhed!

I de efterfølgende afsnit efterfølgende pegede BE dog på, at såfremt prioritering ift. tidspunkt for SCA fastholdes i vilkårene, så bør der være tidsfrister i den efterfølgende proces, så underskrift af en SCA ikke kan bruges til at trække ting i langdrag.

BE ønskede også, at Energinet på aggregeret og anonymiseret form vil oplyse om igangværende forhandlinger om screeningsaftaler for at få et endnu bedre beslutningsgrundlag ift. om man skal gå videre med konkrete projekter.

Energinets bemærkninger:

Prioritering ift. SCA eller NTA blev også drøftet på Energinets aktørmøde d. 4. september 2023. Energinet noterede sig på aktørmødet, at der var stor opbakning iblandt deltagerne til at der bør prioritere ift. tidspunkt for SCA.

Det er ikke vigtigt for Energinet, om prioritering skal ske ift. SCA eller NTA. Energinet meddelte derfor på aktørmødet, at hvis der var konsensus i hørings svarene om, at der burde prioriteres ift. NTA i stedet for ift. SCA, så ville en fælles holdning fra branchen have stor vægt. Energinet opfordrede derfor også til, at høringsparterne meldte tydeligt ud om dette i hørings svaret, hvis de havde synspunkter på dette.

De to hørings svar peger i modsat retning. Derudover var der ikke en stillingtagen til dette forhold i nogen af de øvrige hørings svar, hvilket Energinet fortolker som en stiltiende opbakning til at fastholde en prioritering ift. tidspunkt for SCA.

Energinet noterede sig i øvrigt BE's synsvinkel om, at tidsfrister i den efterfølgende proces til sikring af, at indgåelse af en SCA ikke kan bruges til at trække tingene i langdrag. Da der netop er tidsfrister i hele Energinets i nettilslutningsforløb til at sikre fremdrift, er dette ønske fra BE allerede opfyldt.

Energinet vil på den baggrund fastholde, at prioritering skal ske ift. tidspunktet for indgåelse af SCA.

Fsva. BE's ønske om på aggregeret og anonymiseret form også at blive oplyst om igangværende forhandlinger om SCA'er er det Energinets vurdering, at dette både vil blive en byrde for Energinets kundecenter at sikre et ensartet og oplyst grundlag for dette, samt at det også vil ændre dynamikken i Energinets dialog med systembrugere om SCA'er.

Dette skyldes bl.a., at der ikke er en entydig gate til at definere hvornår noget er en "igangværende forhandling". Dette dækker nemlig hele spektret i en glidende overgang fra en indledende telefonisk forespørgsel, hvor lokation og anlægsstørrelse end ikke er præcist fastlagt, og helt frem til underskrift af en SCA.

Desuden vil selve det at oplyse om "igangværende forhandlinger", hvis der overhovedet kunne defineres en meningsfuld gate for det, i sig selv ændre dynamikken, så det i større eller mindre

grad vil kunne give anledning til kapløb om at indgå SCA'er før andre parter for derved at komme længere frem i køen. Dvs. at der vil kunne spekuleres i det, hvis Energinet oplyser om "igangværende forhandlinger om SCA'er" og samtidig fortsat ville prioritere ift. indgåede SCA'er. Det ville i givet fald tale for, at prioriteringen i stedet skulle ske ift. gaten for hvornår noget bliver en "igangværende forhandling".

Energinet vil på den baggrund fastholde, at der på aggregeret og anonymiseret form kun oplyses om allerede indgåede SCA'er.

2.5 Større sikkerhed for eller garanteret dato for overgang til fuld netadgang

CIP, GPD, Ørsted og BE gav alle i forskellige former udtryk for et ønske om en forpligtende dato for overgang til fuld netadgang. Enten direkte som en forpligtende dato eller i form af et loft for forlængelse af tidsplan for overgangen til fuld netadgang.

Energinets bemærkninger:

Ønsket er forståeligt, men det er en central del af konceptet for Midl. BNA prod., at det i sig selv er til systembrugerens fordel at blive nettilsluttet, inden nettet er forstærket.

Både ved nettilslutning med fuld netadgang og nettilslutning ved midlertidig begrænset netadgang, kan Energinet ikke have en forpligtende dato for, hvornår Energinet har etableret sit anlægsarbejde. Dette ville være urimeligt byrdefuldt for Energinet, da Energinet bl.a. i et stort omfang har væsentlige faktorer uden for Energinets kontrol, som væsentligt kan forsinke anlægsprojekterne.

En garanti for aftalemæssigt at overgå til fuld netadgang, inden der er etableret de nødvendige netforstærkninger vil uundgåeligt resultere i driftssituationer med utilstrækkelig netkapacitet, hvor produktionsanlæg derfor skal nedreguleres med kompensation, og hvor kompensationsomkostningerne vil blive afholdt af andre systembrugere. Det vil være imod de generelle betalingsbestemmelser, hvor kategorier af systembrugere skal betale for de omkostninger, som de giver anledning til. Det er derfor ikke muligt for Energinet at imødekomme dette ønske.

Fsva. bekymringen om at Midl. BNA prod. kan komme til at stå i stedet for rettidig netudbygning og kan blive brugt til at udskyde netforstærkninger, så henledes opmærksomheden på, at Energinet er et reguleret monopol, og at Energinet jf. elforsyningslovens § 20, stk. 1, er forpligtet til at sikre en tilstrækkelig og effektiv transport af elektricitet med tilhørende ydelser, herunder vedligeholde, om- og udbygge forsyningsnettet i forsyningsområdet i fornødent omfang, samt stille fornøden transportkapacitet til rådighed og give adgang til transport af elektricitet i elforsyningsnettet.

Der er derfor ikke nogen tvivl om, at Energinet er forpligtet til at udbygge nettet efter behov og uden unødige forsinkelser. Samtidig er det et grundvilkår, at VE-anlæg kan etableres hurtigere end netforstærkninger kan besluttes og gennemføres. Midl. BNA prod. kommer derfor ikke til at stå i stedet for rettidig netudbygning, men udgør kun et nødvendigt supplement, hvis anlæg skal kunne nettilsluttes, inden nødvendige netforstærkninger er etableret.

Høringssvarene giver ikke anledning til revision af vilkårene.

Det fremgår allerede af baggrundsbeskrivelsens kapitel 3 - sidst i indledningen af kapitlet - at Energinet, jf. Elforsyningslovens § 20, skal udbygge nettet tilstrækkeligt uden unødige forsinkelser.

Energinet vurderer derfor, at der ikke er behov for at tydeliggøre dette yderligere i baggrundsbeskrivelsen.

2.6 Udskydelse af tilslutningsbidrag

GPD, Ørsted og BE gav alle i forskellige former udtryk for, at en nettilslutningsaftale med et vilkår om Midl. BNA prod. også bør indebære en udskydelse af tilslutningsbidraget.

GPD spurgte desuden om hvorfor Midl. BNA kan udarbejdes som tilslutningsvilkår, mens udskydelse af tilslutningsbidrag vil gøre det til en tarifmetode.

Energinets bemærkninger:

Tarifmetoder (=prisfastsættelse af ydelser) omfatter alt, som vedrører betaling for adgang til nettet. Såfremt betalingsforhold vedr. tilslutningsbidraget inddrages i vilkårene for Midl. BNA, vil det derved blive en tarifmetode, som skal forhåndsgodkendes af Forsyningstilsynet og ikke noget, som Energinet kan meddele som nettilslutningsvilkår. Når det udformes som vilkår, ændrer det ikke på de principper, som anvendes i Energinets gældende tarifmetoder, herunder producentbetalingsmetoden, hvor tilslutningsbidraget forfalder ved ION.

Det er Energinets vurdering, at det vil være uhensigtsmæssigt, hvis vilkår om midlertidige begrænsninger i nettilslutningen, som kan fastsættes som tilslutningsvilkår, i stedet udformes som en tarifmetode med de mere omstændelige og tidskrævende godkendelses- og ændringsprocesser, som det vil indebære.

Som det fremgår af baggrundsbeskrivelsen (afsnit 4.2 'Alternative overvejelser') har Energinet også selv overvejet, hvorvidt Midl. BNA prod. skulle indebære en helt eller delvis udskudt tilslutningsbetaling. Det blev fravalgt, idet en producent, som tilvælger Midl. BNA prod. må vurderes at have en nytte af den hurtigere nettilslutning (at kunne producere og levere elektricitet før tid), som overstiger ulempen ved at være underlagt et afbrydelighedsvilkår.

Energinet vil derfor fastholde, at Energinets prisfastsættelse af sine ydelser ikke skal inddrages i vilkårene for Midl. BNA prod.

Opmærksomheden henledes desuden på, at såfremt tilslutningsbidraget blev udskudt helt eller delvist, så ville eventuelle bankgarantier for netforstærkningsprojekter formentlig ikke blive frigivet, så længe tilslutningsbidraget ikke er betalt (hvorefter Energinets risiko formindskes). Dette kan indebære fastholdelse af store bankgarantier fra aktørerne i længere tid.

2.7 Prioriteringsrækkefølge og afvigelse fra "først-i-tid, bedst-i-ret"-princippet

CIP og Ørsted gav begge udtryk for, at der ikke er tilstrækkelig klarhed over prioriteringsrækkefølgen imellem flere kunder med Midl. BNA prod.

- CIP efterspørger, jf. § 7, stk. 2, litra b, en objektiv fastsættelse af hvordan Energinet eventuelt vil differentiere imellem anlæg og derved afvige fra begrænsning af 'sidst ankomne' ("først-i-tid, bedst-i-ret"-princippet), afhængig af anlægs indvirkning på en begrænsende flaskehals.
- CIP efterspørger, jf. § 7, stk. 3, endvidere en udtømmende liste af omstændigheder for at afvige fra prioritetsrækkefølgen i en afgrænset periode.
- Ørsted udtrykte et generelt ønske om at der skabes klarhed om prioritering mellem kunder med Midl. BNA prod. I de tilfælde, hvor flere af disse kunder berøres af en begrænsning.

Energinets bemærkninger:

Vedr. CIPs kommentar om § 7, stk. 2, litra b, vil det være den klare hovedregel, at der vil blive prioriteret ift. "først-i-tid, bedst-i-ret"-princippet.

Rent netteknisk er der dog mulighed for, at der - ved geografisk adskilte, parallelle linier ud fra et begrænset område til resten af nettet - kan opstå situationer, hvor en ubetinget følgen af "først-i-tid, bedst-i-ret"-princippet uden en undtagelsesmulighed i nogle tilfælde kan lede til uforholdsmæssige og ikke-proportionale begrænsninger set ift. den nyttevirkning, som det giver i netdriften.

Eksempel med to parallelle linier og to produktionsanlæg placeret tæt ved hver af de to linier:

Hvis et produktionsanlæg ligger meget tæt på den ikke-overbelastede linie og samtidig langt fra den overbelastede linie – så vil en begrænsning af dette produktionsanlæg formentlig have en aflastende virkning på flaskehalsen.

Men da indføddning fra et produktionsanlæg kan fordele sig meget skævt i nettet, hvis de "elektriske afstande" (=impedansen) via den ene eller den anden forbindelse ud af området er meget forskellige, kan selv en meget stor nedregulering på et produktionsanlæg resultere i en så marginal virkning på den overbelastede linie, at det vil være ikke-proportionalt at kræve det anlæg begrænset, inden man går videre til det næste produktionsanlæg, som måske ligger lige ved siden af den overbelastede linie, og hvor begrænsningen derfor vil slå igennem med stort set fuld kraft.

Energinet har endnu ikke konkrete erfaringer med dette, og kan derfor endnu ikke opstille udtømmende kriterier for dette. Muligheden for at fravige "først-i-tid, bedst-i-ret"-princippet er derfor indsat for at give et handlerum, såfremt der opstår konkrete situationer, hvor en meget rigid følgen af "først-i-tid, bedst-i-ret"-princippet giver anledning til åbenlyst ikke-proportionale begrænsninger med meget lille nytteværdi.

Når der er opsamlet konkrete erfaringer, kan der blive taget stilling til, om denne undtagelse skal bibeholdes samt om der er mulighed for præcisere det ved at fastsætte et mere udtømmende kriterie.

Energinet vil på den baggrund ikke revidere vilkårene i § 7, stk. 2b, på nuværende tidspunkt.

Det kan evt. præciseres i en vejledning, at der vil være tale om en skønsmæssig vurdering, og at der skal være tale om vægtige grunde til at fravige "først-i-tid, bedst-i-ret"-princippet.

Vedr. CIPs kommentar om § 7, stk. 3, er vilkåret udformet som det er, netop for at give en frihedsgrad til at kunne håndtere uforudsete og uforudsigelige situationer, hvor der ud fra en rimelighedsbetragtning bør kunne fraviges fra hovedreglen i en afgrænset periode. Der er anført et konkret eksempel i form af godkendte testplaner, idet Energinet allerede nu kunne forudse denne specifikke omstændighed.

Energinet vil på den baggrund ikke revidere vilkårene i § 7, stk. 2, litra b, på nuværende tidspunkt.

Listen med konkrete og kendte omstændigheder kan blive opdateret, såfremt der identificeres andre særlige omstændigheder, som må forventes at ville være en tilbagevendende omstændighed.

Vedr. Ørsteds kommentar om større klarhed i prioriteringen, så er det Energinets opfattelse, at den er tydeligt og entydigt fastlagt i § 7 i vilkårene med et først-i-tid, bedst-i-ret princip (eller først-til-mølle-princip) set ift. tidspunktet for indgåelse af screeningsaftale som klar hovedregel; og med de anførte undtagelsesmuligheder i § 7, stk. 2, litra b og stk. 3.

2.8 Kompensation for begrænsninger beordret i løbet af driftsdøgnet

CIP og GPD gav begge udtryk for, at der burde gives kompensation ved udmelding af begrænsninger i driftsdøgnet, f.eks. som følge af udfald af andre anlæg i nettet, og at begrænsninger uden kompensation kun ville kunne udmeldes præventivt forud for driftsdøgnet. Udmelding af begrænsninger i løbet af driftsdøgnet medfører ekstra risiko og flere omkostninger for producenterne. CIP og GPD ønsker begge, at der begrænses præventivt forud for driftsdøgnet og med kompensation for påførte ubalancer og tab ved yderligere begrænsninger i løbet af driftsdøgnet.

Energinets bemærkninger:

Selvom Energinet forstår synspunktet, så vil ønsket være i modstrid med det grundlæggende koncept for at indføre den midlertidige afbrydelighed.

Det centrale i hele konceptet er netop, at det er – og skal være – et virkemiddel til at håndtere de situationer, hvor der netop ikke er tilstrækkelig netkapacitet. Hvis det kun var muligt at begrænse præventivt, og hvis Energinet derigennem skulle tages højde for akut opståede begrænsninger pga. udfald af netkomponenter i selve driftsdøgnet, så ville det indebære, at der præventivt skulle udmeldes meget større begrænsninger. Det er Energinets vurdering, at det vil udgøre en væsentligt større økonomisk belastning for producenterne, såfremt der præventivt skulle begrænses også for akut opståede begrænsninger.

Fsva. forslaget om i stedet at indføre kompensation for begrænsninger udmeldt i driftsdøgnet, så vil det medføre omkostninger, som - jf. de almindelige kriterier i EFL § 73 for prissætning af Energinets ydelser skal opkræves hos netbrugerne, ift. hvilke omkostninger de enkelte kategorier af netbrugere giver anledning til. Da der her entydigt er tale om producenter, som er tilsluttet uden garanti for fast levering af energi, vil det efter Energinets vurdering være netop kategorien af producenter med tilslutning uden garanti for fast levering af energi, der giver anledning til disse omkostninger. Såfremt der skulle udbetales en kompensation, skulle den kompensation derfor opkræves fra præcis den samme gruppe af netbrugere, som kompensationen skulle udbetales til.

Det er Energinets vurdering, at det blot ville resultere i meget omstændelig regnskabsproces, samt at der skulle udvikles en helt separat tarifmetode for at opkræve disse omkostninger, og af alt dette i sidste instans ikke vil ændre noget på de reelle omkostninger for producenterne med Midl. BNA prod. Tværtimod ville det medføre ekstra omkostninger til at håndtere hele processen.

Energinet vil på den baggrund fastholde de foreslåede vilkår, hvor der kan udmeldes begrænsninger på alle de forskellige stadier i forløbet.

2.9 BNA prod. som varigt vilkår og med mulighed for stablet netprodukt

M-VE, CIP, GPD og Ørsted gav alle udtryk for, at de gerne ser, at Energinet indfører BNA som et varigt vilkår for produktionsanlæg. Både for TSO-tilsluttede anlæg og også for DSO-tilsluttede anlæg. GPD opfordrede til, at Energinet ville igangsætte dette i samarbejde med branchen.

CIP ønsker desuden – ifm. en evt. indførsel af BNA som et varigt vilkår - en øvre grænse for hyppighed og varighed af begrænsninger, så de får sikkerhed imod at blive skubbet ud af markedet af anlæg med fuld netadgang, samt en fritagelse for en evt. ekstra systemtarif til at finansiere ekstra kapacitetsreserver.

CIP udtrykte desuden et ønske om indførsel af et stablet netprodukt for BNA prod.

GPD henviste desuden til et igangværende arbejde om reform af EU's elmarked, hvori det skulle pålægges DSO'er og TSO'er at udarbejde modeller for permanente, begrænsede netadgange.

Energinets bemærkninger:

Der er i baggrundsbeskrivelsens afsnit 2.3 redegjort for, at Energinet for nærværende ikke ser mulighed for at udvikle BNA som varigt vilkår for produktionsanlæg, og at en eventuel udvikling af det bl.a. vil afhænge af de erfaringer, som Energinet får med Midl. BNA prod. På baggrunde af de erfaringer kan der på et senere tidspunkt blive taget stilling til om Energinet skal udvikle et netprodukt med begrænset netadgang for produktion som et varigt vilkår eller ej.

Fsva. CIP's ønske om en øvre grænse for hyppighed og varighed af begrænsninger, så er det i modstrid med det grundlæggende koncept for at indføre afbrydelighed, idet konceptet netop indebærer, at det er et virkemiddel til at håndtere situationen, når der netop ikke er tilstrækkelig netkapacitet. Det vil være en grundlæggende fysisk begrænsning i elnettet. Det er derfor ikke muligt at fastlægge en øvre grænse.

Fsva. CIP's ønske om fritagelse for en evt. ekstra systemtarif, så er der i baggrundsbeskrivelsens afsnit 4.3 redegjort for, hvorfor der ud fra kriterier om omkostningsægthed i tarifieringen kan blive behov for at indføre en ekstra systemtarif, såfremt specifikke ekstraomkostninger kan henføres direkte til den kategori af netbrugere, der består af producenter med begrænset netadgang.

Fsva. GPD's henvisning til det igangværende arbejde om reform af EU's elmarked, så er det Energinets opfattelse, at dette forslag i den aktuelle form udelukkende vedrører en pligt til at tilbyde BNA som et midlertidigt tiltag, og at fleksible nettilslutninger ikke må anvendes som et permanent alternativ til netforstærkninger.

Energinet har noteret sig synspunkterne, og vurderer derudover, at synspunkterne er uden betydning ift. de aktuelle vilkår.

3. Separate punkter fra individuelle høringsvar og Energinets bemærkninger til disse

I det følgende behandles de resterende punkter i de enkelte høringsvar, som ikke er omfattet af de generelle temaer i det forrige kapitel.

3.1 Separate punkter fra Miljøorganisationen Vedvarende Energi – M-VE

M-VE efterlyser i sit høringsvar, at Energinet også tilbyder BNA som varigt vilkår til DSO-tilsluttede anlæg. Specielt for anlæg, som er tilsluttet med BNA ift. DSO-nettet.

Derudover havde M-VE også ønsker ift. muligheder for at lokale energifællesskaber ville kunne anvende BNA som et varigt vilkår for en lokal pulje af forbrug og produktion.

Energinets bemærkninger:

M_VE's høringsvar var for en stor del tilsyneladende baseret på en opfattelse af, at Energinet i den aktuelle høring var ved at indføre BNA prod. som et varigt vilkår ift. TSO-nettet, og at der ville være en konkret økonomisk fordel ved det ift. fritagelse for eller reduceret tilslutningsbidrag ift. TSO-nettet.

De vilkår, som Energinet havde i høring, vedrører imidlertid kun Midlertidigt BNA og hvor der ikke er nogen økonomisk fordel hverken ift. tilslutningsbidrag eller løbende tarifiering

M_VE's høringsvar var således tilsyneladende baseret på en misforståelse af, hvad der var indeholdt i de standardvilkår, som Energinet havde i høring.

Energinet har noteret sig synspunkterne, og vurderer derudover, at M_VE's høringsvar er uden betydning ift. de aktuelle vilkår.

3.2 Separate punkter fra Copenhagen Infrastructure Partners – CIP

CIP havde desuden nedenstående separate synspunkter, som ikke blev fremført af andre høringsparter.

3.2.1 Balanceret risikodeling

CIP efterlyser en "balanceret risikodeling" ifm. Midl. BNA prod., så systembrugeren ikke bærer den fulde risiko ift. begrænsninger. Ønsket begrundes bl.a. med, at der ikke er reducerede tariffer eller udskydelse af tilslutningsbidrag ifm. Midl. BNA prod.

Energinets bemærkninger:

Det er Energinets vurdering, at selve konceptet med Midl. BNA prod., i sig selv er en begunstigende behandling for en systembruger, idet de kan få deres produktionsanlæg nettilsluttet, inden nettet er forstærket. Tilslutningen indebærer ganske rigtigt driftsmæssige risici for systembrugeren, men det er også systembrugeren, der får den fulde fordel af den tidligere tilslutning. Det er derfor Energinets vurdering, at systembrugeren også bør bære de fulde risici ifm. den tidligere nettilslutning, som i øvrigt er et tilbud og ikke en tvang.

3.2.2 Analyser af hyppighed og varighed af begrænsninger

CIP ønsker, at Energinet gennemfører og offentliggør analyser af hyppighed og varighed af de begrænsninger, som systembrugers anlæg kan blive udsat for.

Energinets bemærkninger:

Det fremgår af vilkårenes § 11 og 12, at Energinet ikke generelt kan forudsige omfanget af begrænsninger, og at Energinet, i det omfang det er muligt, kan oplyse om opdateret eller uddybet forventet produktionskapacitet på midlertidigt begrænset netadgang i området som led i en konkret nettilslutningsproces med en kommende systembruger. Dette er det informationsniveau, som Energinet i praksis kan stille systembrugerne i udsigt.

Det kan tilføjes, at idet der forventes en "først i tid, bedst i ret"-prioritering ved begrænsninger i nettet, så vil det risikobillede, som oplyses til den enkelte systembruger ifm. nettilslutningsprocessen, som udgangspunkt ikke blive forringet efterfølgende.

På den baggrund vil Energinet ikke ændre på vilkårene på dette punkt.

3.2.3 Kompensation for unødvendige begrænsninger

CIP har et ønske om at få kompensation for direkte tab, hvis det efterfølgende kan dokumenteres, at begrænsning havde været unødvendig.

Energinets bemærkninger:

Dette ønske må være i relation til vilkårenes § 6, stk. 3, om at Energinets anvendelse af afbrydeligheden sker vederlagsfrit og uden ansvar overfor eventuelle prognosefejl eller fejlskøn, også i tilfælde af at efterfølgende analyser måtte vise, at der ikke havde været behov for at anvende afbrydeligheden.

Beslutninger om at anvende afbrydeligheden og udmelde begrænsninger – uanset om det sker præventivt forud for driftsdøgnet eller først i løbet af driftsdøgnet – vil i alle tilfælde være baseret på den bedst mulige information og den bedst mulige vurdering, som kan foretages på beslutningstidspunktet. Energinet vil selvfølgelig bestræbe sig på at minimere sådanne prognosefejl og fejlskøn, men det vil være en læringsproces og fejl vil ikke kunne undgås.

Som Energinet anførte i sine bemærkninger i afsnit 3.2.1 er selve konceptet med Midl. BNA prod., i sig selv et frivilligt tilbud og en begunstigende behandling for en systembruger, idet de kan få deres produktionsanlæg nettilsluttet, inden nettet er forstærket, hvorfor systembrugeren også bør bære de fulde risici ifm. den tidligere nettilslutning. Muligheden for prognosefejl og fejlskøn er netop en af disse risici.

Såfremt der skulle indføres en kompensationsmekanisme i tilfælde af prognosefejl og fejlskøn, ville det i sig selv indebære, at der skulle etableres en stor og tung løbende post-analyse-proces efter hver eneste anvendelse, for at evaluere hvorvidt det havde været nødvendigt at anvende afbrydeligheden eller ej. Det skulle formentlig også evalueres, om der var tale om fejlskøn, eller om der var tale om prognosefejl, hvor senere og mere præcis information, som ikke var tilgængelig på beslutningstidspunktet, ville give et andet resultat. Hvis der var ageret korrekt ift. den på beslutningstidspunktet bedst mulige prognose, bør senere og mere præcis information f.eks. ikke kunne medføre et kompensationskrav.

Det er således Energinets vurdering, at risikoen for unødvendige begrænsninger pga. prognosefejl og fejlskøn er en af de risici, som systembrugere med Midl. BNA prod. må affinde sig med at bære til gengæld for at komme tidligere på nettet, samt at det desuden vil blive en uforholdsmæssig stor driftsopgave at evaluere på hver eneste anvendelse af afbrydelighed.

På den baggrund vil Energinet ikke ændre på vilkårene på dette punkt.

3.2.4 Deltagelse i lokalt marked for nedregulering for anlæg med direkte linier

CIP finder det uhensigtsmæssigt, at de ikke kan deltage i geografisk afgrænsede markeder for lokal fleksibilitet internt i budzonen fsva. produktionsreduktion, idet det kan fjerne en del af indtægtsgrundlaget for anlæg tilsluttet via direkte linier med et forbrugsanlæg og et samlet nettilslutningspunkt.

Energinets bemærkninger:

Det centrale i hele konceptet med Midl. BNA prod. er, at produktions-anlæg ikke har krav på at få et nedreguleringsbud aktiveret i tilfælde af en lokal flaskehals internt i budzonen. Dette fremgår af § 8 i vilkårene, hvor det også fremgår, at produktionsanlæg kan lægge generelle bud ind i regulerkraftmarkedet, og hvor det også fremgår, at Energinet vil aktivere afbrydelighed fra produktionsanlæg og samtidig frasortere et evt. nedreguleringsbud fra produktionsanlægget.

Energinet læser CIP's kommentar, som om CIP ønsker at kunne byde ind med nedregulering også fra et forbrugsanlæg, der er tilsluttet med direkte linier i et fælles nettilslutningspunkt sammen med et produktionsanlæg.

Energinet ser ikke noget problem i dette. Ved kunder med direkte linier vil der være én anlægs-ejerrepræsentant med én balanceansvarlig, og der vil være et separat aftalt indfødningsret for produktion og leveringsomfang for forbrug.

Afbrydeligheden vedrører kun indfødningsomfanget for produktion, og hvis denne afbrydelighed er aktiveret i tilslutningspunktet, så der ikke fødes energi ind i elsystemet, vil der ikke være yderligere indfødnung at begrænse på anlægget med direkte linier.

Såfremt anlægsejer i den situation ønsker at lægge et nedreguleringsbud ind i form af at trække mere energi fra nettet (øget forbrug = nedregulering), så vedrører dette udelukkende leveringsomfanget for forbrug på anlæggene med direkte linier – og dermed ikke indfødningsomfanget for produktion.

Energinet vil tilføje, at Energinet i tilfælde af begrænsninger i nettet med overproduktion i et område vil aktivere afbrydelighed fra produktionsanlæg med Midl. BNA prod. først, inden der evt. aktiveres yderligere kommercielle bud om nedregulering. Og når al afbrydelig produktion er nedreguleret, vil der som udgangspunkt være tilstrækkelig netkapacitet til al resterende produktion i området.

Energinet vil derfor forvente, at muligheden for – for forbrugsdelen af anlæg med direkte linier – at få aktiveret nedreguleringsbud i et lokalt marked for nedregulering ikke vil give anledning til et væsentligt indtægtsgrundlag.

CIP's synspunkt vedr. aktørers indtægtsgrundlag i systemydelsesmarkedet henledte dog Energinets opmærksomhed på en problemstilling ift. at indførsel af Midl. BNA prod., ikke må medføre negative følgevirkninger for øvrige systembrugere eller for markedsfunktionen i øvrigt. Set ift. systemydelsesmarkederne indebærer dette, at indførsel af Midl. BNA prod. ikke må begrænse mulighederne for at opretholde et velfungerende konkurrencemarked for systemydelse, og heller ikke må begrænse mulighederne for systembrugere, som har fuld netadgang for deres anlæg, i at deltage i markederne for systemydelse.

Såfremt kapacitet i transmissionsnettet væk fra et område med begrænset overføringskapacitet udnyttet fuldt ud, vil Energinet ikke kunne aktivere op-reguleringsbud med geotags fra dette område, da de ville ligge bag en helt fyldt flaskehals. Energinet vil i en sådan situation derfor være nødsaget til at frasortere alle opreguleringsbud fra anlæg (fra forbrug såvel som fra produktion) i dette område. En total udnyttelse af den fysiske kapacitet vil derfor både for-

hindre aktører med fuld netadgang i at kunne deltage i systemydelsesmarkedet fsva. opregulering, samt have en negativ indvirkning ift. opretholdelse af et velfungerende konkurrencemarked for systemydelser.

På den baggrund er det Energinets vurdering, at der er behov for at tydeliggøre, at der også er mulighed for at friholde en vis kapacitet i nettet til systemydelsesmarkedet. Energinet har derfor i § 5, stk. 3, tilføjet en ny litra e), der tydeliggør, at afbrydelighed også kan anvendes til at friholde kapacitet af hensyn til opretholdelse af et velfungerende konkurrencemarked for systemydelser samt for at sikre, at systembrugere med fuld netadgang ikke hindres i at deltage på systemydelsesmarkederne.

Det kan bemærkes, at dette samtidig også giver systembrugere med Midl. BNA prod. mulighed for at deltage i de samme markeder, idet den eneste begrænsning på deres mulighed for deltagelse i systemydelsesmarkederne netop kun er, at de ikke kan deltage i geografisk afgrænsede markeder for lokal fleksibilitet internt i budzonen fsva. produktionsreduktion. Denne justering giver derfor også anlæg med Midl. BNA prod. mulighed for et ekstra indtægtsgrundlag.

3.2.5 Præcisering af håndhævelse og sanktioner

CIP beder om at få præciseret, hvorvidt udelukkelsen af systembrugeren, jf. § 14, kun gælder for det pågældende anlæg tilsluttet via en midlertidigt begrænset nettilslutning, eller hvorvidt det også omfatter fremtidige anlæg, som ønskes nettilsluttet.

Energinets bemærkninger:

Udelukkelse fra brugen af Energinets ydelser skal vurderes konkret i forhold til systembrugers overtrædelse. Energinet har begrænset med praksis på området, men kan ikke udelukke, at en aktørs grove overtrædelse af et vilkår, kan få konsekvenser for aktørens andre anlægs anvendelse af Energinets ydelser. Dette vil være en konkret vurdering af Energinet.

3.3 Separate punkter fra Green Power Denmark – GPD

GPD udtrykte desuden en bekymring for, at vilkårene for Midl. BNA prod. vil være så uattraktive for producenterne, at Energinet ikke vil opnå erfaringer fra afbrydelighed ift. producenter. Dette er bekymrende for GPD, idet sådanne erfaringer netop er Energinets forudsætning for eventuelt at kunne udarbejde et reelt fleksibilitet-netprodukt med BNA som varigt vilkår.

Energinets bemærkninger:

Energinet deler ikke denne bekymring. Der er siden 1. halvår 2022 indgået omkring 15 aftaler med vilkåret om "uden garanti for fast levering af energi". Der vil derfor med sikkerhed blive opsamlet erfaringer fra disse producenter. Energinet forventer desuden, at Midl. BNA prod. vil være attraktivt for de producenter, som får en plads "langt fremme i køen" og som derfor formentlig ikke vil opleve hyppige og langvarige begrænsninger.

Energinet vurderer dog også, at det også er rigtigt, at Midl. BNA prod. på et tidspunkt vil blive uattraktivt for nye producenter i et område. Det vil ske, når eller hvis der på et tidspunkt er for mange "foran i køen" i et område. På det tidspunkt vil der formentlig komme et naturligt stop for nye nettilslutningsaftaler med Midl. BNA prod. i området.

Energinet vil dog ikke betragte det som et udtryk for, at vilkårene er uattraktive i sig selv, men kun som et tegn på, at vilkårene netop virker efter hensigten og gør det muligt at udnytte den tilgængelig kapacitet i et område i så høj grad så vidt som det er virksomheds- og samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt.

3.4 Separate punkter fra Ørsted

Alle punkterne i Ørsteds høringssvar blev også adresseret af en eller flere andre høringsspartter. Der er derfor ingen resterende separate punkter fra Ørsted.

3.5 Separate punkter fra Better Energy - BE

BE havde desuden nedenstående separate synspunkter, som ikke blev fremført af andre høringsspartter.

3.5.1 Tidspunkt for overgang til fuld netadgang og omfang af begrænsninger

BE lægger stor vægt på, at Energinet giver et estimat af tidspunktet for overgang til fuld netadgang.

BE betragter også det generelle omfang af begrænsninger som en nødvendig oplysning, som elproducenter som minimum bør modtage et estimat på.

Energinets bemærkninger:

Det fremgår af § 3, stk. 1, litra b og stk. 1, litra c i vilkårene, at Energinet skal oplyse om de nødvendige netforstærkninger, der vil være nødvendige for at give fuld netadgang, samt hvad den forventede tidshorizont for gennemførelse af disse nødvendige netforstærkninger vil være. Det er således allerede en del af konceptet, at Energinet skal give det ønskede estimat.

Det fremgår af § 11 i vilkårene, at Energinet på anonymiseret form vil oplyse om mængden af produktionskapacitet på Midl. BNA prod. i passende inddelte områder, samt at det ifm. konkrete nettilslutningsprocesser kan oplyses opdaterede forventninger om dette. Det fremgår desuden af § 12 i vilkårene, at Energinet derudover ikke generelt kan oplyse om det forventede niveau af begrænsninger. En kommende systembruger må derfor selv foretage sin egen vurdering af det forventede niveau af begrænsninger.

3.5.2 Mulighed for deltagelse i markeder og konflikt ift. Elmarkedsforordningens artikel 13

BE anfører (i afsnittet "Systembrugerens mulighed for deltagelse i markeder"), at udelukkelse af systembrugere med Midl. BNA prod. fra lokale markeder for nedregulering efter BE's opfattelse strider imod Elmarkedsforordningens (EMF) artikel 13, og at det slet ikke er muligt for en aktør at overdrage den ret til Energinet.

BE ønsker på den baggrund, at vilkårene tilpasses, så produktionsanlæg med Midl. BNA prod. kan få deres nedreguleringsbud aktiveret i et lokalt marked for fleksibilitet, inden Energinet må aktivere aftaler om Midl. BNA prod.

BE henviser specifikt til, at Energinet jf. elforsyningslovens § 20, stk. 1 er forpligtet til at "sikre en tilstrækkelig og effektiv transport af elektricitet med tilhørende ydelser, herunder til at udbygge forsyningsnettet i forsyningsområdet i fornødent omfang, tilslutte producenter, til at stille fornøden transportkapacitet til rådighed og give adgang til transport af elektricitet i elforsyningsnettet.

BE peger derefter på, at "Når en elproducent *herefter* [red. *Energinets fremhævelse*] nedreguleres som følge af kapacitetsbegrænsninger i elnettet, er det udgangspunktet, at producenten skal have en betaling herfor ...", og at ikke-markedsbaseret belastningsomfordeling, jf. EMF artikel 13, kun må foretages, når der ikke foreligger noget markedsbaseret alternativ.

Energinets bemærkninger:

BE's indsigelse er i direkte modstrid med det centrale i selve konceptet med Midl. BNA prod. Afgivelse af den ret er en "sine qua non" for at Energinet i det hele taget kan at tilbyde Midl. BNA prod.

Se også tilsvarende overvejelser i afsnit 2.8 ift. CIP og GPD's ønske om, at begrænsninger kun burde kunne udmeldes forud for driftsdøgnet uden kompensation, og at begrænsninger udmeldt i løbet af driftsdøgnet bør være mod kompensation. Dette ønske fra CIP og GPD var dog ikke udformet som en indsigelse imod det juridiske grundlag for at kunne udmelde begrænsninger uden kompensation, men kun som en opfordring til at kompensere for udmeldte begrænsninger i løbet af driftsdøgnet.

Energinet er selvfølgelig enig i, at Energinet har de forpligtelser, som er beskrevet i EFL § 20, stk. 1. Dette fremgår i øvrigt også klart af Energinets bemærkninger til høringssvaret i afsnit 2.5.

Energinet er også enig i, at når først elnettet er udbygget, så vil elproducenten *fra det tidspunkt* have fuld netadgang og derfor som udgangspunkt have krav på kompensation ved begrænsninger, hvis kravene herfor er opfyldt i henhold til gældende lovgivning og regulering. Dette afspejler og understreger netop betydningen af det "*herefter*", som BE selv anførte i sit høringssvar. Det betyder også, at Energinet selvfølgelig ikke kan give en elproducent fuld netadgang, allerede inden nettet er udbygget, og hvor der endnu ikke er den fornødne fysiske kapacitet i nettet til at transportere energien væk fra elproduktionsanlægget.

Det er Energinets vurdering, at udmelding af begrænsninger uden kompensation kan begrundes på flere forskellige måder.

3.5.2.1 Kompensation i forhold til Midl. BNA prod. i tilfælde af nedregulering

Såfremt Energinet tillod anlæg med Midl. BNA prod. også at deltage i lokale markeder for fleksibilitet fsva. nedregulering, vil det i praksis betyde, at der ville skulle udbetales kompensation til netop de producenter, som allerede har benyttet sig af muligheden for indgåelse af en aftale om at blive nettilsluttet tidligt, inden elnettet er udbygget i fornødent omfang. Disse omkostninger skulle i givet fald opkræves ved andre brugere af elsystemet. Energinet vil ikke kunne retfærdiggøre at indregne sådanne omkostninger i tariffer, som opkræves hos andre kategorier af systembrugere, da disse andre kategorier af systembrugere ikke har foranlediget disse omkostninger. Det ville således være en usaglig behandling overfor disse kategorier af systembrugere, som åbenlyst vil være urimelig og ikke-omkostningsægte, da det ikke er de øvrige kategorier af systembrugere, der giver anledning til disse omkostninger. Og hvis Energinet ikke kan få dækket sådanne omkostninger, vil Energinet derfor ikke kunne indgå aftaler om Midl. BNA prod.

Så hvis Energinet – på trods af dette – skulle imødekomme BE's indsigelse, vil det i praksis samtidig betyde, at Energinet slet ikke vil kunne tilbyde elproducenter en mulighed for at blive tilsluttet før tid med Midlertidigt begrænset netadgang for produktionsanlæg. De beskrevne vilkår er i praksis den eneste måde, hvorpå Energinet kan give en producent den mulighed at få sit produktionsanlæg tilsluttet, inden nettet er udbygget, uden at det samtidig indebærer en usaglig og urimelig behandling af andre kategorier af systembrugere.

3.5.2.2 Elmarkedsforordningens artikel 13, stk. 3, litra d

Energinet kan, jf. elmarkedsforordningens artikel 13, stk. 3, litra d), anvende ikkemarkedsbaseret belastningsomfordeling, hvis den aktuelle situation på nettet medfører kapacitetsbegrænsninger på en så regelmæssig og forudsigelig måde, at markedsbaseret belastningsomfordeling vil føre til regelmæssige strategiske bud:

”Artikel 13

Belastningsomfordeling

[...]

3. Ikkemarkedsbaseret belastningsomfordeling af produktion, energilagring og fleksibelt elforbrug må kun anvendes, hvis:

- a) intet markedsbaseret alternativ foreligger
- b) alle tilgængelige markedsbaserede midler er udnyttet
- c) antallet af disponible produktionsanlæg, energilagingsanlæg eller anlæg baseret på fleksibelt elforbrug er utilstrækkeligt til at sikre reel konkurrence i det område, hvori der findes anlæg, som egner sig til at yde denne tjeneste, eller
- d) den aktuelle situation på nettet medfører kapacitetsbegrænsninger på en så regelmæssig og forudsigelig måde, at markedsbaseret belastningsomfordeling vil føre til regelmæssige strategiske bud, som vil øge graden af intern kapacitetsbegrænsning, og den berørte medlemsstat enten har vedtaget en handlingsplan, som skal afhjælpe disse kapacitetsbegrænsninger, eller sikrer, at den mindste tilgængelige kapacitet for budområdeoverskridende handel er i overensstemmelse med artikel 16, stk. 8.”

I forhold til den aktuelle situation på nettet som medfører kapacitetsbegrænsninger på en regelmæssig og forudsigelig måde, at det vil føre til regelmæssige strategiske bud, tilbydes Midl. BNA prod. kun i de tilfælde, hvor der ikke er tilstrækkelig kapacitet i nettet til at producenten kan få fuld netadgang. Hertil kommer, at eltransmissionsnettet – modsat ift. forbrug – ikke dimensioneres med stor redundans ift. produktion. Der må derfor forventes regelmæssige netbegrænsninger i alle tilfælde, hvor den samlede produktion i et område kommer op over den kapacitet, som der er tilsluttet produktionsanlæg med fuld netadgang til.

Da produktionskapaciteten i de områder, hvor Midl. BNA prod. tilbydes, i praksis primært består af VE-anlæg – vindmøller og solceller – skal man som ejer af et produktionsanlæg med Midl. BNA prod. blot se på vejrudsigten for at forudsige, om der vil opstå begrænsninger i nettet eller ej. Idet det må antages, at VE-anlæg altid vil melde deres mulige produktion ind i elmarkedet, hvis de har mulighed for det, vil det derfor være forudsigeligt for alle aktører, at der regelmæssigt vil forekomme forudsigelige kapacitetsbegrænsninger, og at aktørerne kan bruge dette til at lægge strategiske bud ind på elmarkedet.

Energinet skal i henhold til elforsyningslovens § 20, stk. 1 sikre en tilstrækkelig og effektiv transport af elektricitet, herunder stille fornøden transportkapacitet til rådighed. Energinet er derfor pålagt i elforsyningsloven at afhjælpe kapacitetsbegrænsningerne. Det er en central del af konceptet for Midl. BNA prod., at producenten skal have fuld netadgang, og at Energinet - ved indgåelse af nettilslutningsaftale – derfor forpligter sig til at etablere de nødvendige netforstærkninger hurtigst mulig, så systembrugerens anlæg kan overgå til fuld netadgang. Planerne for disse netforstærkninger vil derfor blive udarbejdet snarest muligt efter at der er indgået en nettilslutningsaftale med systembrugeren.

Af elmarkedsforordningens artikel 16, stk. 8 fremgår:

”8. Transmissionssystemoperatører må ikke begrænse den mængde af kapacitet på samkørringslinjerne, der skal stilles til rådighed for markedsdeltagere som et middel til at løse kapacitetsbegrænsninger inden for deres eget budområde eller som et middel til at styre strømme, der er resultat af transaktioner inden for samme budområde. [...]”

Midl. BNA prod. er målrettet imod interne kapacitetsbegrænsninger og derfor specifikt er designet, så det *kun* kan anvendes ved *interne* kapacitetsbegrænsninger indenfor et budzoneområde. Der er altså tale om håndtering af interne flaskehalse i en budzone, hvor en beordret produktionsreduktion (=nedregulering i elmarkedet) på den ene side af en flaskehals i en driftssituation vil blive håndteret ved en markedsbaseret op-regulering i elmarkedet på den anden side af flaskehalsen for at holde den samlede systembalance. Den tilhørende op-regulering skal

selvfølgelig foretages på markedsbaseret basis i henhold til artikel 13, stk. 2, og der vil her blive anvendt det mest favorable *tilgængelige* opreguleringsbud, uanset om det er en produktionsforøgelse eller en forbrugs-reduktion (= op-regulering).

Dette design af metoderne sikrer automatisk, at der dermed ikke er nogen som helst påvirkning af kapaciteten for budzoneoverskridende handel.

Det er derfor Energinets vurdering, at Energinet opfylder betingelserne i elmarkedsforordningens artikel 13, stk. 3, litra d, hvilket gør, at Energinet kan anvende ikkemarkedsbaseret belastningsfordeling til Midl. BNA prod.

Belastningsomfordeling med eller uden kompensation

Endelig kan der heller ikke være tvivl om, at denne belastningsomfordeling kan foretages uden kompensation. Det fremgår således eksplicit af artikel 13, stk. 7, at "producenter, der har accepteret en tilslutningsaftale i henhold til hvilken der ikke er nogen garanti for fast levering af energi" ikke har krav på finansiel kompensation.

3.5.2.3 Opsummering

Energinet vil på denne baggrund fastholde de foreslåede vilkår, hvor elproduktionsanlæg med Midl. BNA prod. ikke kan deltage i lokale markeder for fleksibilitet fsva. nedregulering.

Energinet vil desuden gøre opmærksom på, at det jf. afsnit 2.3 vil blive præciseret, at en elproducent bevarer sin plads i køen for fuld netadgang, også hvis de vælger at afvente de nødvendige netforstærkninger, inden de vil nettilslutte og idriftsætte deres anlæg.

Det står derfor BE frit for at indgå nettilslutningsaftaler, *inden* nettet er udbygget og derefter at afvente nettilslutning og idriftsættelse af anlægget, *indtil* nettet er udbygget. BE kan benytte sig af denne mulighed, såfremt det er dem meget magtpåliggende at få kompensation for begrænsninger, som deres elproduktionsanlæg måtte blive udsat for fra den første dag, hvor deres anlæg går i drift.

3.5.3 Garantistillelse og frigivelse af garantistillelser

BE ønsker at få det præciseret i tilslutningsvilkårene, hvornår garantistillelsen til Energinet frigives. BE ser desuden gerne, at garantistillelse frigives trinvist for hhv. stations-bidraget og for tilslutningsbidraget for nært net, i takt med betalingen af de respektive dele af tilslutningsbidraget. Endelig ønsker BE, at garantistillelse kun skal vedrøre de omkostninger, som en aktør selv giver direkte anledning til, og at der således ikke skal stilles garanti for et større forstærkningsprojekt, hvis Energinet vælger det af hensyn til en langsigtet fremtidsplanlægning.

Energinets bemærkninger:

Spørgsmål om principper for garantistillelse og frigivelse af garantistillelser vedrører praksis for garantistillelse ift. nettilslutningssager generelt. De principper er derfor ikke specifikke hverken for producentbetalingen generelt eller endnu mere specifikt for nettilslutning med Midlertidigt begrænset netadgang for produktionsanlæg. Det vedrører således ikke de specifikke vilkår for Midl. BNA prod., som behandles her.

Energinet vil på den baggrund ikke præcisere noget i vilkårene for Midlertidigt begrænset netadgang for produktionsanlæg om garantistillelse og frigivelse af garantistillelse.

3.5.4 Krav til kommunikation

BE peger (i afsnittet "Kommunikationsudstyr") på, at kommunikation (jf. både vilkårene og baggrundsbeskrivelsen) skal foregå som sikker kommunikation, samt at der (kun i baggrundsbeskrivelsen) henvises til produktionstelegrafen eller tilsvarende.

BE peger også på, at produktionstelegraf forudsætter et døgnbemandet kontrolrum, og anbefaler i stedet at krav til kommunikation anmeldes via netreglerne og med anvendelse af kommunikation via IEC 61850.

BE påpeger desuden, at vilkårene regulerer forhold, som reguleres via netreglerne, således at forskriften skal anmeldes i medfør heraf, før den juridisk kan gøres gældende.

BE anmoder desuden (sidst i afsnittet "Informationer til systembrugeren") om en præcisering af hvordan anlægsejeren modtager information om begrænsninger, inden producenterne indmelding i markederne.

Energinets bemærkninger:

Den præcise udformning og implementering af kommunikationsform er ikke fastlagt endnu. Vilkårene for nettilslutning med midlertidigt begrænset netadgang for produktionsanlæg i transmissionsnettet fastlægger derfor kun de nødvendige rammer for, at Energinet kan anvise en kommunikationsform, når denne kommunikationsform er endeligt fastlagt.

Af den årsag fastsætter selve vilkårene kun, at kommunikation skal ske som sikker kommunikation og efter Energinets anvisning. Produktionstelegrafen er af samme årsag ikke nævnt i selve vilkårene, men kun i baggrundsbeskrivelsen som et *eksempel* på en mulig løsning, der kan indgå i overvejelserne. BE's indsigelser imod anvendelse af produktionstelegrafen vil selvfølgelig indgå i overvejelserne, når kommunikationsformen skal fastlægges.

Det forventes, at den præcise udformning og implementering af kommunikationsform vil ske i forbindelse med de første konkrete projekter og i samråd med de konkrete aktører. Dette vil sikre, at der findes en god, brugbar og pragmatisk løsning for både Energinet og aktørerne; både fsva. udmelding af konkrete begrænsninger i driften og også for udmelding af præventive begrænsninger forud for driftsdøgnet. Herunder kan der f.eks. tages stilling til de af BE rejste problemstillinger omkring spørgsmål om kommunikationsprotokol og om begrænsningssignaler skal gå til et døgnbemandet kontrolrum eller blot direkte til et produktionsanlæg som en power limit, samt hvordan der skal skelnes imellem udmelding af konkrete begrænsninger i driften og udmelding af præventive begrænsninger forud for driftsdøgnet.

Specifikt fsva. overvejsen omkring hvorvidt der skal kommunikeres med et (døgnbemandet) kontrolrum eller direkte til anlægget, så fremgår det allerede i baggrundsbeskrivelsens afsnit 3.6 (på side 13), at: "*Begrænsning af produktion fra transmissionstilsluttede anlæg aktiveres i driftssituationen direkte fra Energinets KontrolCenter El til systembrugers elproducerende anlæg eller systembrugers kontrolcenter for dennes elproducerende anlæg.*" Der er således allerede lagt op til, at dette spørgsmål skal afklares, og at det evt. kan være op til anlægsejeren selv at afgøre, hvor de vil modtage et begrænsningssignal.

Vilkårene anvender kommunikationsreglerne fastlagt i eksisterende netregler eller kommende netregler (som vil følge den gældende proces herfor), hvorfor vilkårene om Midl. BNA prod. ikke kræver godkendelse i sig selv. Krav om produktionstelegrafen er gældende for alle transmissionstilsluttede produktionsanlæg, og produktionstelegrafen forudsætter ikke et døgnbemandet kontrolrum. Hvis producenten selv vælger at få leveret signaler på produktionstelegrafen til sit kontrolrum i stedet for direkte til produktionsanlægget, er de selv ansvarlige for at sende signaler videre til produktionsanlægget.